

Architectuur in de golden sixties De Turnhoutse school

Publicatie & overzichtstentoonstelling
TURNHOUT vanaf 24 november 2012

Lagere school Sint-Victor, 1967 (foto : Vandamme & Minnen)

In de golden sixties kenden verscheidene steden een economische, demografische en culturele expansie, en verscheen de laatmodernistische architectuur in het straatbeeld. Ook in Turnhout. Daar leverden verschillende architecten hun bijdrage : Paul Neefs, Atelier Vanhout & Schellekens en het bureau van Lou Jansen en Rudi Schiltz.

Hun werk staat bekend als de 'Turnhoutse School', hoewel ze, binnen de krijtlijnen van het laatmodernisme, elk een eigen vormgeving hanteerden. Ze haalden de architectuurtijdschriften met moderne en goedverzorgde woningen. Maar ze namen ook samen deel aan grotere projecten, zoals de Parkwijk, de lagere school Sint-Victor en het cultureel centrum de Warande.

Het relatief recente en nog onbekende erfgoed dat de Turnhoutse School nalaat, is bijzonder kwetsbaar. Ar-Tur vatte daarom het ambitieuze idee op om via een tentoonstelling en een publicatie dit erfgoed te herwaarderen. Ar-Tur, het architectuurcentrum voor de Antwerpse Kempen, wil de kennis over kwalitatieve eigentijdse architectuur aanscherpen en advies verlenen bij de al maar complexer wordende ontstaansprocessen van gebouwen en infrastructuur, waardoor het inspirerende van architectuur meer dan eens wordt miskend.

Het einde van het cultuurjaar Turnhout 2012 en de leegstaande zalen van de bibliotheek van de Warande - een gebouw van Vanhout & Schellekens, Wauters en Schoeters - vormen het ideale kader voor deze tentoonstelling.

De tentoonstelling biedt een inzicht in deze unieke periode en werpt een blik achter de schermen van de architectuur. De studies, reizen, relaties met de opdrachtgevers, en onderlinge samenwerkingen : het volle leven van de architecten komt ruim aan bod.

Voor de scenografie werd architect Christian Kieckens aangetrokken. Hij bundelde de originele plannen en documenten uit onder meer de archieven van de architecten en van het Architectuurarchief van de Provincie Antwerpen, de nieuwe foto's van Lander Loecx en nieuwe maquettes in een boeiend parcours.

Op de tentoonstelling wordt ook de documentaire film 'Huiselijk modernisme' van Terenja VAN DIJK vertoond, een eerdere productie van Ar-Tur.

Bij de tentoonstelling hoort een uitgebreide publicatie, waarin Yves De Bont en Francis Strauven de grote en de kleine verhalen van de architecten en hun gebouwen vertellen. Het boek bevat meer dan 350 bladzijden met meer dan 500 afbeeldingen. Francis Strauven belicht het leven en werk van Paul Neefs, terwijl Yves De Bont dat van Jansen en Schiltz en dat van Vanhout en Schellekens behandelt. Dirk Laureys van het APA schreef een bijdrage over de voorloper Eugène Wauters. De architectuur van de Turnhoutse School wordt in een ruimere context geplaatst door de essays van Els De Vos (Artesis Antwerpen) over de relatie architect-opdrachtgever, van Karina Van Herck (KU Leuven) over de sociale huisvesting en van Janina Goseye (KU Leuven) over 'het vormgeven van het collectieve'. Tot slot beschrijft Yves De Bont uitgebreid de ontstaansgeschiedenis van de drie grote projecten.

Openingsuren : 24/11/2012 – 27/01/2013 van vrijdag tot zondag: telkens van 11.00 tot 17.00 u.

Plaats : Cultuurhuis De Warande (in leegstaande bibliotheek), Warandestraat 42, Turnhout

Toegang : 5-EUR.

Organisatie : Ar-Tur vzw (www.ar-tur.be)

De verborgen architectuurschat van Jozef SCHELLEKENS Retrospectieve tentoonstelling TURNHOUT : tot 27 januari 2013

Architect Jozef Schellekens (1909 – 1963) heeft het modernisme in de Kempen geïntroduceerd waardoor het pad werd geëffend voor het modernisme in de jaren '60 (de Turnhoutse school).

Geboren en getogen Turnhoutenaar Jozef (Jef) Schellekens ging als tekenaar in de leer bij toenmalig provinciaal architect Jules Taeymans en kreeg van deze de toelating ondertussen de studies architectuur te volgen aan de Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen. Hij was er studiegenoot van o.m. Victor Blommaert, Renaat Braem en Leon Stynen, studeerde in de zomer van 1933 af als primus van de klas en won de Prijs De Coster, die alleen werd toegekend aan bijzonder begaafde leerlingen.

In 1935 bouwde hij samen met z'n vriend en schrijver Theo Op de Beeck hun dubbelwoning aan de Steenweg op Mol in Turnhout. Dit gebouw is tot op vandaag het icoon voor modernistische architectuur in de Kempen. De woning is door de Vlaamse Gemeenschap beschermd als monument, zowel aan de binnen- als de buitenzijde.

De woning heeft een zakelijke vormgeving en een vernieuwde ruimtelijke indeling. Het is opgebouwd in een sobere compositie van kubistische baksteenvolumes met karakteristieke raampartijen in metalen schrijnwerk die doorlopen over twee bouwlagen.

In 1937 wordt Jozef Schellekens benoemd tot provinciaal architect. In die hoedanigheid ontwerpt hij veel openbare gebouwen zoals scholen en gemeentehuizen en leidt hij verschillende restauraties in de naoorlogse periode. Hij knoopt aan met de sterke moderne vormentaal voor die tijd. In 1954 ontwerpt hij het openluchttheater van het Rivierenhof in Deurne en in 1958 het strandgebouw aan de zwemvijver van het zilvermeer in Mol.

Naast de ontwerpen voor schoolgebouwen, zoals deze van Oud-Turnhout, Noordervijk, Weelde, Dessel en vele andere bouwde hij ook de gemeentehuizen voor onder meer Weelde (foto) en Varendonk en stond hij ook in voor de restauratie en heropbouw na de oorlog van markante gebouwen zoals de Sint Dimpnakerk in Geel en het gemeentehuis van Hoogstraten, naast vele andere.

Zijn eigen woning, zowel gebouw als interieur, werd ondertussen voor 95 % in de originele staat hersteld, op initiatief van zijn zoon en kleinzoon, de architecten Paul Schellekens en Luc Vanhout.

Openingsuren : tot 27/01/2013 op woensdag en zondag van 13.00 tot 18.00 u.

Plaats : in de gerestaureerde modernistische meesterwoning : Steenweg op Mol 66, 2300 TURNHOUT.

Toegang : 5-EUR.

Organisatie : Ar-Tur vzw (www.ar-tur.be)

De tentoonstelling kan in groep worden bezocht na afspraak via info@architectsinmotion.be of via tel. 014/41.32.32 van Architects in Motion (i.s.m. Turnhout 2012, cultuurstad van Vlaanderen).